

Marten Nico Bierman: Natuurwezens in de jaarrekening?

'Natuurwezens in de jaarrekening? Kijk maar uit, straks moeten we nog loonbelasting voor ze gaan betalen', zei iemand tegen me tijdens de winterconferentie in 2015. Die uitspraak inspireerde me om vooral op dit onderwerp door te gaan. *Tekst en foto's: Marten Nico Bierman, BD-wijnboer en aspirant bestuurslid van de BD-Vereniging*

De natuurwezens, wat hebben die met de jaarrekening te maken? De jaarrekening is een stuk van de boekhouding. Voor sommigen is het een verplichting, het moet ... maar is het leuk? Natuurwezens zijn geheimzinnig en mystiek, die hebben toch niets met cijfers te maken?

Deze uitersten hadden al langer mijn aandacht. Ik pakte het onderwerp beet tijdens de winterconferentie van de BD-Vereniging, begin 2015 op Warmonderhof. Mijn eigen BD-wijngaard was toen al aardig van de grond aan het komen. De Demeter certificering was aanstaande en ik was lid van de BD-Vereniging geworden.

Ook de zakelijke kant

Door mijn vrijeschool-opleiding was ik goed bekend met de antroposofie. Ik zag daar tijdens de conferentie dan ook veel van terug en voelde de warmte van een vertrouwde omgeving. Door mijn reguliere werk zat ik ook goed in de bedrijfskunde. Daar zag ik op de conferentie wat minder van terug. En de vraag kwam naar boven waarom

dat nou zo was. BD-bedrijven hebben toch ook te maken met verlies- en winstrekeningen, regelingen en certificeringsnormen? Om hiermee aan de slag te kunnen gaan, schreef ik in op de workshop 'ontwikkeling bedrijfsindividualiteit'. Ik legde de vraag aan de groep voor: 'Hoe krijgen we de kosten voor de verzorging van de natuurwezens in de jaarrekening?'. Ik vertelde over mijn zoektocht. We kwamen er niet aan toe om dit te bespreken, maar begeleider Joke Bloksma raadde me aan mijn vraag op te schrijven.

In beweging

Ik ga nog even terug naar het begin, de krachten waardoor ik eerder in beweging kwam. De aarde heeft ons nodig. Zeker in de landbouw. Goede grond gaat in rap tempo verloren en agressief landbouwgif is in veel mensen al terug te vinden. Als dat zo doorgaat, hebben we straks niet veel gezondheid meer over. Dat is geen wenselijke situatie. Dus moeten we in beweging komen, er moet wat gebeuren. En natuurlijk gebeurt er ook wat. Zo neemt bijvoor-

beeld de vraag naar biologisch(-dynamisch) producten een opvallende vlucht. 'De markt groeit... ', zoals we dat noemen. En steeds meer mensen willen aan die groei bijdragen. Steeds meer mensen willen wat doen.

Voor mij was de start van de wijngaard de beste manier om wat te doen. Om ook in beweging te komen. Positief, praktisch en smaakvol. Een wijngaard heeft voor veel mensen ook een aantrekkelijke, romantische kant. En misschien komt de directie van Bayer daarom nog eens een wijntje drinken. Misschien kan ik hen dan overtuigen dat het toch echt anders moet ... je weet het nooit.

Ik heb gekozen voor BD, omdat daar (volgens mij) de hoogste kwaliteit mee bereikt kan worden. Ook geeft het de garantie dat productie ten goede komt aan alle levende wezens, mensen, dieren, planten, allemaal. De antroposofische literatuur beschrijft wat er moet gebeuren om dat te realiseren. Het bestuderen van deze literatuur was dan ook één van de eerste activiteiten in de aanloop naar de wijngaard. En zo

kwam ik vanzelf weer op het terrein, waar ik al vanaf mijn jeugd bekend mee was.

Geitenwollensokkentijdperk

Als leerlingen op de vrijeschool hadden we het vaak grappend over (antropo)sofische toewijding, waardoor je altijd geitenwollen sokken aan zou willen hebben. Indertijd nam ik de antroposofische lesstof op, omdat deze werd aangeboden. Een verbinding was er nog niet, die zou pas later komen. Want toen ik begon aan de ontwikkeling van de wijngaard, bleken de BD-methoden opvallend praktisch om aan het welzijn van allen te werken. Ze werden in de afgelopen decennia ook nog eens uitgebreid beschreven, onderzocht, toegepast en verder ontwikkeld. De geitenwollensokken waren intussen een begrip voor een tijdperk geworden. De erfenis uit dat tijdperk kwam zo opnieuw op mijn pad.

En die erfenis blijkt rijk gevuld. De uitgangspunten over de samenhang tussen kosmos en (leven op) aarde zijn fascinerend. En het wordt nog leuker, als ook praktisch werken met die kosmische samenhang aan de orde komt. Vooral zeer intrigerend vind ik het werk van de natuurwezens, maar ik weet nog niet hoe ik hun aanwezigheid kan ervaren. In de literatuur wordt daar heel verschillend mee omgegaan. Ofwel er wordt niet over hen gerept, en dat is dan dat. Ofwel auteurs zijn terughoudend en gebruiken voornamelijk referenties naar wat anderen zeggen. Ofwel – en dan wordt het spannend – er wordt open geschreven over ontmoetingen, namen en eigenschappen, werkgebieden, etc. Voor de laatste groep schrijvers is het bestaan van natuurwezens duidelijk geen vraag (meer).

Wat mij drijft

"Natuurwezens opnemen in de jaarrekening? Nou ik weet niet of ze daar nou op zitten te wachten, maar je kunt het ze allicht even vragen", reageerde iemand die erg betrokken is bij de wijngaard en aan wie ik het onderwerp voor de allereerste keer voorlegde. Als ik mij laat inspireren door de sfeer in de wijngaard, dan is de vraag of het bestaan van natuurwezens eigenlijk wel echt bewezen kan worden niet meer relevant. Als ze zo'n goede invloed kunnen hebben, dan zou ik toch heel dom zijn om daar geen gebruik van te maken. Als natuurwezens bijdragen aan de kwaliteit van het product, dan is de zorg voor hun welzijn een zeer wezenlijk onderdeel van de bedrijfsvoering. Zeker in de wijngaard, waar alles draait om kwaliteit, is iedere bijdrage welkom.

De afgelopen tijd komt één vraag steeds weer terug: waarom ben ik hier nou eigenlijk aan begonnen? Waarom wil ik nou zo graag bezig zijn met natuurwezens en hun verhouding tot de jaarrekening? Het antwoord – en daar heb ik best een tijdje over gedaan – ligt in kwetsbaarheid. Wat mij zo aanspreekt in BD-ondernemen, is de combinatie van rationaliteit en kwetsbaarheid. Rationeel, omdat we de jaarrekening wel op orde willen hebben. Kwetsbaar, in het onderkennen dat er in onze bedrijfsvoering wel wat meer is (dan alleen jaarrekeningen). En dat we ook bereid zijn om daar ruimte voor te maken, om ermee te leren werken. Werken met de juiste combinatie van kwetsbaarheid en rationaliteit, daar ligt nu mijn uitdaging.

Wat ik zoek en kan bieden

De jaarrekening van mijn wijngaard is wel op orde. Voor de juiste combinatie wil ik nu dus ruimte maken voor de natuurwezens. Ik zoek naar manieren om ze mee te nemen in de bedrijfsvoering. Ik wil hun mogelijke invloed serieus nemen en er als volwaardige bedrijfsfactor mee omgaan.

Intussen ervaar ik, dat bereiding en gebruik van de preparaten daarin een rol kunnen spelen. Maar ook mijn eigen houding telt mee. Stapje voor stapje probeer ik ze te betrekken bij wat ik doe. En dat is nog best lastig. Het is moeilijk om te bepalen of de gezondheid van de wijnstokken voortkomt uit de invloed van de natuurwezens, of uit de planten zelf of zijn dat eigenlijk wel twee verschillende dingen? Ik wil graag mensen ontmoeten die op dit vlak ervaring hebben, die kunnen vertellen waar je op kunt letten, wat belangrijk zou kunnen zijn.

Misschien kunnen we dan uitwisselen? Door mijn professionele carrière ben ik goed thuis in bedrijfskunde en informatica, de rationele kant. Ik ben zeker bereid om die kennis en ervaring te gebruiken om de bedrijfsvoering van collega BD-ondernemers te ondersteunen. Ik zou advies kunnen geven over ICT, of over projectmatig werken, normenkaders, (BD-)audits ... dat soort dingen. Ik zou het heel erg leuk vinden om daarin dan weer de verbinding te zoeken, tussen verschillende kanten van ons BD-ondernemersspectrum. De verbinding tussen natuurwezens en jaarrekeningen, zaikalender en winstprognoses, maanstanden en risicobeheersing. Dat lijkt me gaaf, daar wil ik mee bezig zijn! ☺

BioNico@xs4all.nl